

Tribuna școlii

Revistă editată de
Ministerul Educației și Învățămîntului
și Uniunea Sindicatelor
din Învățămînt, Știință și Cultură

Anul VI CXXVII Nr. 167 (1253)

Simbătă 15 mai 1976

8 pagini — 1 leu

Răspunderi sporite în unirea eforturilor pentru noi realizări

Prof. SILVIA ILIE

președintele Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățămînt,
Știință și Cultură

Congresul Uniunii Generale a Sindicatelor din România, supunînd, recent, atenției celor peste șase milioane de membri ai săi, problematica amplă și variată a muncii pe care sint chemate să o desfășoare sindicatele în etapa actuală, a indicat cu limpezime și obiectivitate comunistă direcțiile de acțiune ale acestora pentru îndeplinirea sarcinilor de importanță capitală stabilite prin hotărîrile Congresului al XI-lea al partidului și prin Programul de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare a României spre comunism.

Accentuarea procesului de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate, la care trebuie să conducă activitatea din noua etapă, superioară, în care am intrat odată cu cincinalul 1976—1980, impune mobilizarea pleneră a energiei oamenilor muncii din toate compartimentele vieții economice și social-culturale, pentru îndeplinirea exemplară, integrală și fără întârziere a obligațiilor profesionale și cetățenești ce revin fiecărui membru al colectivității noastre. Așa cum sublinia secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în cuvîntul său rostit de la tribuna înaltului for, în unirea și dinamizarea eforturilor oamenilor muncii pentru îndeplinirea la un asemenea nivel de exigență a tuturor obiectivelor etapei pe care o străbatem, sindicatelor le revine un rol crescînd, de o însemnătate excepțională.

Acționînd în domenii care hotărăsc calitatea forței de muncă a României contemporane și viitoare, în sfere care privesc cultivarea și dezvoltarea conștiinței maselor, ridicarea nivelului lor de cultură și de educație, accentuarea pregătirii lor politice, sindicatele din învățămînt, știință și cultură se aliniază celorlalți factori de mobilizare la acțiune a maselor, prin măsuri și răspunderi de o importanță și semnificație deosebite. Terenul celor mai reprezentative dintre ele îl constituie învățămîntul, cu tot ceea ce decurge pentru acesta din istoricele hotărîri ale Congresului al XI-lea și din prevederile documentelor de partid și de stat în legătură cu dezvoltarea și perfecționarea sistemului de pregătire a tineretului, creșterea competenței profesionale a lucrătorilor de toate categoriile și de la toate nivelele, îmbunătățirea formelor de educare politică a maselor, de formare a lor asupra cuceririlor științei, tehnicii și culturii contemporane, în vederea ridicării nivelului general al cunoașterii. Realizarea școlarității obligatorii de zece ani, prin aducerea și menținerea la cursuri pînă la treapta I a liceului, a tuturor copiilor de vîrstă școlară, îmbunătățirea conținutului procesului instructiv-educativ și, în mod expres, lichidarea repetenției la clasele I—IV și realizarea unei pregătiri școlare

(Continuare în pagina a 6-a)

De la o generație la alta, moștenirea cea mai de preț, dragostea de țară!

Sub semnul Congresului educației politice și culturii socialiste

Școala — izvor de cultură și factor de civilizație socialistă

Pregătirea Congresului educației politice și culturii socialiste determină o intensă eferescență creatoare în întreaga noastră viață socială, exercitînd o puternică și rodnică influență și asupra școlii. Însăși definirea obiectivului Congresului, examinarea educației politice în strînsă corelare cu dezvoltarea culturii socialiste, este relevantă pentru relația fundamentală, organică și funcțională, dintre educație și cultură. Pe de o parte, educația își găsește izvor și îmbogățire neîntreruptă în și prin cultură, exercitînd însemnata funcție socială de mediator între cultura actuală și cea viitoare, fiind factor important al progresului cultural, cadru și mijloc de educare (culturare) a omului nou, de făurire și dezvoltare a civilizației socialiste. Pe de altă parte, cultura socialistă însăși, la rîndul ei, exercită o considerabilă înrîurire asupra formării profilului moral spiritual al constructorului societății socialiste multilateral dezvoltate, asupra dezvoltării conștiinței socialiste a cărei pondere și înrîurire sporesc neîntrerupt.

Care sint condițiile specifice în care îndeplinește școala noastră, în noua etapă a dezvoltării societății socialiste, această menire fundamentală? Printre cele mai semnificative condiții menționăm: ritmul alert și amploarea considerabilă a dezvoltării generale social-economice a țării; trecerea la desfășurarea intensivă a revoluției tehnico-științifice; creșterea rolului și ponderii conștiinței socialiste, a factorului ideologic, în viața societății noastre; sporirea acțiunii și influenței factorilor in-

tensivi calitativi în toate domeniile de activitate avînd drept urmare transformarea radicală a activității umane și ridicarea eficienței sociale în toate domeniile; amplificarea și multiplicarea efectului formativ, stimulatînd al complexității culturale a ambianței și angrenajului social, a calității raporturilor interumane.

Toate acestea își pun amprenta pe calitate, în continuă creștere, a vieții, pe realizarea unor însemnate mutații în organizarea muncii și vieții întregului popor. În acest cadru dinamic, de profunde transformări, examinăm implicațiile pentru învățămînt ale „Programului P.C.R. de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism”, implicit, cu privire la întărirea funcției sale de factor al dezvoltării și progresului social.

Se evidențiază, de la bun început, cerința tot mai imperioasă de a deschide un larg cîmp de acțiune și în învățămînt factorilor intensivi calitativi. Dintre indicatorii relevanți ai acestui proces menționăm, înainte de toate, afirmarea tot mai pregnantă a spiritului de inițiativă și inventivitate, intensificarea preocupărilor de educare a mobilității și supleții intelectuale, a capacităților și aptitudinilor creatoare ale elevilor, a unei viziuni prospective care să ducă la cultivarea aspirației tînarului de a se autoperfecționa neîncetat.

Așa cum am subliniat cu pregnanță Conf. univ. VIRGILIU RADULIAN

(Continuare în pagina a 5-a)

VEACURI ȘI ZILE

Înfăptuirile noastre de zi cu zi se inscriu ca note, care se cer reliefate și armonizate, în extraordinarul concert al construcției socialiste. La temelia hotărîrii de a munci neîntrerupt, de a lupta pentru propășirea acestui popor cu a dînci și sănătoase rădăcini în istorie, asociem — iarăși zi cu zi — conștiinți și devotați, sentimentali (și argumentul!) o birșiei, cu responsabilitatea și cu idealul. La pagini glorioase de vibrantă istorie, prezentul nostru socialist adaugă altele de autentic entuziasm creator, viitorul nostru comunist pune chenare de aur paginilor de pe acum gîndite și întemeiate. Flacăra patriotismului le luminează pe toate, flacăra aceasta o purtăm în noi. Ca educatori, misiunea noastră este să ne încălzim vorbele și faptele la această flăcără, pentru ca ea să se perpetueze în năzuințele celor pe care-i educăm. Fiecare ciob de ulcior scos din pămîntul strămoșesc, în Ardeal sau Banat, Oltenia sau Muntenia, Moldova sau Dobrogea, este pentru noi un indiciu de viață, de existență și permanență a neamului, de muncă. Mai prețios decît aurul pe care niciodată nu l-am dorit și nu l-am dori în schimb! Am cunoscut învățători, profesori preocupați să dezvolte, la elevii lor, pasiunea pentru descoperirea și conservarea, în muzeele școlare a elementelor de istorie locală.

Elevii entuziaștii profesor Sever Ursă, de la Școala generală din comuna Măleru, județul Bistrița-Năsăud, sint pasionați de arheologie, geografie și folclor. Au adunat în muzeul școlar organizat de profesorul lor peste 3500 de exponate. Aici am văzut măsura de brad pe care a scris Liviu Rebreanu „Ciuleandra”, chipul unui absolvent al Liceului grăniceresc din Năsăud (1916) căpșuit cu o fișie de „tricolor”, o icoană laică zugrăvită în 1849, înfățișînd tragerea pe roată a lui Horia. Momente ale luptei pentru dreptate și libertate socială și națională — oglindite într-o expoziție a uneltelor de lucru, adaptate pentru a sluji ca ar-

me. Exponate care vorbesc despre ocupații locale străvechi: vinătoare, păstorit, olărit, minerit. În caietele micilor culgători de folclor am citit variante ale baladei laice „Iancu Jianu”, ale „Cîntecului cununii” (cu obirșia într-un obicei agrar) și altele. Am găsit, în muzeul școlii din Maieru, „Istoria românilor din Dacia Traiană” — ediție princeps, în 14 volume — de A. D. Xenopol. E lesne de înțeles de ce nimic nu l-a putut clinti pe Sever Ursă de lângă muzeu, de lângă școală, de lângă sat!

La redacție am primit în aceste zile o scrisoare semnată de prof. Mihai Buharu, de la Școala generală nr. 6 din Cojăcelu — Rm. Vilcea, în care ni se relatează participarea elevilor la lucrările arheologice de pe șantierul arheologic Buridava dacică (Ocnița, județul Vilcea) și bucuria de nedescris a acestora de a fi fost martori la descoperirea a două fragmente de ceramică dacică, purtînd prețioase inscripții. Elevi care au trăit, prin inițiativa și preocuparea educatorilor, zile ce adună, în conținutul lor emoțional-patriotic, veacuri de istorie, de viață, de muncă.

DRAGOMIR MAGDIN

ÎN SUMAR:

- Programul partidului — programul muncii noastre educative — pag. 4—5
- Vacanța de vară — etapă importantă în formarea și educarea comunistă a pionierilor și școlarilor — pag. 7.
- Aspecte actuale ale perfecționării — pag. 7.

PROGRAMUL PARTIDULUI — PROGRAMUL MUNCII NOASTRE EDUCATIVE

Loc primordial în lecții documentelor de partid

„A fi revoluționar, a fi comunist înseamnă a fi explorator îndrăzneț al noului, a privi întotdeauna înainte către ceea ce se dezvoltă, a gândi cutezător pe baza experienței revoluționare a maselor, a acționa pentru unirea eforturilor acestora în vederea transformării revoluționare a societății”.

Conținutul noțiunilor pe care le predăm, fie în cadrul unor probleme de aritmetică, sau în expunerea lecțiilor de geografie, de științe naturale, de istorie sau limba română, trebuie să-l actualizăm prin prezentarea și exemplificarea documentelor de partid și de stat.

Pentru acest lucru, noi considerăm că documentele de partid trebuie să ocupe în școala de azi loc primordial, fiind un material didactico-bibliografic de primă importanță.

Prin aspectele concrete pe care ni le pun la îndemână, ele contribuie la asigurarea accesibilității cunoștințelor pe care le transmitem elevilor, făcând în același timp lecțiile noastre atractive, interesante, convingătoare. Pentru aceasta, învățătorul sau profesorul trebuie să cunoască profund documentele de partid, să se oprească la acelea pe care fiecare lecție le solicită prin problematica ei. De aceea, se impune mare grijă în selectarea materialului folosit, în ceea ce privește volumul și varietatea datelor folosite și calitatea lor reprezentativă.

Documentele de partid și de stat ne ancorază în actualitate, asigurând astfel lecției veridicitate, prin raportarea în permanență la realitatea prezentă, vie, la dinamica proceselor social-economice.

Dacă manualele școlare nu pot fi la zi cu noutățile științei și tehnicii contemporane, cu permanentele innoiri care

au loc în toate domeniile de activitate în patria noastră, atunci suplinirea acestor lipsuri trebuie să-o facă cadrul didactic, printr-o permanentă documentare activă.

Iată, de exemplu, în manualul de geografie la clasa a III-a cind se trece la predarea lecțiilor: „Județul nostru, industria și agricultura județului etc.”, învățătorul trebuie să fie informat, asupra realizărilor obținute pe plan economic, social și cultural, cit și de locuitorii care compun județul respectiv.

La aritmetică, la clasele I—IV, trebuie să explicăm conținutul problemelor, prin actualizarea lor cu date concrete din comună și oraș. Iată, de exemplu, la capitolul: „Formați probleme”, datele propuse în clasă, trebuie să dam date concrete din realizările sectorului zootehnic și agricol al C.A.P. din comuna respectivă, din realizările obținute de cooperatorii satului (pentru mediul rural), iar pentru mediul urban, date din întreprinderile și fabricile de pe raza orașului respectiv.

Și la clasa I, în cadrul orei de „Cunoașterea mediului înconjurător”, învățătorul trebuie să popularizeze la elevi tot ceea ce se lucrează și se obține de către oamenii muncii din comuna sau orașul respectiv. Să cunoască fabricile, uzinele și întreprinderile principale care se găsesc pe teritoriul respectiv și ce bunuri realizează.

Folosirea documentelor de partid și de stat asigură lecțiilor și un profund caracter educativ. Prin integrarea documentelor de partid în lecții elevii reușesc să înțeleagă justetea politicii partidului nostru, scopul luptei sale de a ridica bunăstarea materială și spirituală a poporului. Documentele ne ajută să formăm la elevi convingeri de muncă și să le educăm încrederea în viitor și dorința de a participa la clădirea lui. De asemenea, înarmarea elevilor cu principiile științifice ale politicii partidului și statului nostru ne ajută la educarea acestora în spiritul dragostei față de partid și popor, formându-le sentimente de înaltă responsabilitate socială.

Inv. GHEORGHE ALEXANDRU
Școala generală nr. 31 din Craiova

Fiecare disciplină, o bază a educației comuniste

„Știința românească trebuie să devină un factor tot mai activ în cunoașterea secretelor naturii, vieții și societății, în transformarea conștientă a lumii în concordanță cu cerințele progresului și civilizației, ale dezvoltării istorice, să-și sporească contribuția la activitatea de cunoaștere științifică desfășurată pe plan internațional, să coopereze strâns în toate domeniile cercetării cu celelalte țări ale lumii”.

Urmărind realizarea sarcinilor educației comuniste a elevilor, cadrele didactice își pun deseori întrebarea: care este aspectul politic, care este aspectul științific al activității școlare, cum realizăm trăsăturile moral-cetățe-

nești superioare — proprii constructorilor societății socialiste?

Am considerat necesar să clarific cu întreg colectivul nostru didactic faptul că educația politico-ideologică a elevilor constituie finalitatea întregii activități didactice și se reflectă în capacitatea elevilor de a înțelege cunoștințele însușite în contextul sarcinilor actuale și de perspectivă ale societății noastre, contemporane, fundamentate atât de strălucit în hotărârile partidului.

Dezbaterea la învățămîntul ideologic, în adunările de partid a unor teme ca: „Sarcinile școlii în lumina programului partidului”, „Etica profesională a educatorului”, „Școala și viața”, obișnuința de a discuta în colectiv probleme legate de importanța vizitelor tovarășului Nicolae Ceaușescu în țară și peste hotare, și articole cu conținut etic, politic, științific, patriotic, a unor emisiuni la radio și televiziune, au clarificat o seamă de probleme contribuind la formarea cadrelor didactice ca oameni politici, răspunzători de educația comunistă a tinerei generații.

Punînd în centrul preocupărilor noastre rezolvarea acestor probleme, am considerat obiectele de învățămînt, manualele, bibliografia folosită la lec-

Continuăm în paginile de față dezbateră revistei noastre despre pregătirea ideologică și politică a elevilor în procesul de învățămînt publicînd și de astă dată din experiența învățătorilor și profesorilor în această esențială latură a activității lor, opinii, sugestii privind modalitățile de educare politico-ideologică a elevilor, de legare a fiecărei discipline, a fiecărei activități școlare de viața, de obiectivele politicii partidului nostru.

Angajați plenar, cu dăruire și devotament în activitatea de instruire și formare a cetățenilor României comuniste, oamenii școlii, avînd convingerea actului politic, patriotic pe care-l implinesc, și-au făcut din pregătirea pentru viață a fiecărui elev o îndatorire de onoare. Prin aceasta, slujitorii învățămîntului nostru își definesc profilul moral, spiritual, chipul de comuniști.

Prezentăm în paginile de față, alături de fragmente citate din Programul Partidului Comunist Român, articole în care învățători și profesori își exprimă experiența și opiniile privind modalitățile transpunerii în activitatea educativă a ideilor Programului.

Ne întoarcem către istorie spre a trage din ea cunoașterea

„Întreaga istorie a poporului român se infățișează ca istoria unor necontenite lupte de clasă, a bătăliilor purtate de masele populare pentru libertate și dreptate socială, pentru apărarea ființei naționale și neatîrnare, pentru progres și civilizație”.

Ne reamintim, în preajma Congresului educației politice și culturii socialiste, printr-o fertilă circulație de opinii vehiculate de factorii politici și de cultură și printr-o dialectică împletire de sincronie și diacronie, de postulatele educației. Dar, mai mult decît o simplă rememorare a lor, trecută prin filtrele timpului actual, gîndim la educație mai adînc și mai responsabil, mai angajat. Reflecțăm și confruntăm, polemizăm, negăm și afirmăm. Asociem și disociem. Apropierea însăși a Congresului, inedită prin amplitudine și finalități, incită la reflecție și dezbateră, angajează, conștient și responsabil, întreaga noastră personalitate, educatori și profesori, slujitori ai învățămîntului și culturii.

Asociem și disociem concepte și idei, teorii și ipoteze, restituim, în cadrele adînc cuprinzătoare ale școlii, valori de cultură și civilizație. Dintr-o nobilă și mereu reinnoită înțelegere a sensului educației, a menirii educatorului comunist, acționăm neîntrerupt pentru ca generațiile de tineri ce trec prin școală să dobîndească ceea ce atît de original numea Tudor Vianu „noblețea cunoașterii”.

Anii aceștia sînt poate anii cei mai denși ai istoriei noastre naționale, ani de depline afirmări și împliniri pe multiple planuri. Ei impun cu fermă participarea tot mai activă a omului la spiritul universal, la viața propriei lui Cetăți. Exercițarea atribuțiilor de „homo sapiens”, fundate pe rațiune și luciditate, dictează școlii contem-

porane și slujitorilor ei cerințe ce vizează profilurile și modelele umane pe care le pregătește și le formează pentru a le oferi apoi Cetății. Sintagme precum „om al zilelor noastre”, „om modern”, „om pregătit pentru muncă și viață” reprezintă toposuri curente ale pedagogiei contemporane. Ele sînt numai simple alcătuirii de cuvinte. Dimpotrivă, ele jalonează dimensiunile realității noastre sociale și spirituale, înscriindu-se pe firul unei magistrale continuități de gîndire și acțiune.

Modelele umane, personalitățile cele mai accentuate, au fost întotdeauna rezultatul unui îndelungat proces de instrucție și educație. Nu întîmplător, meditînd astăzi din ce în ce mai mult la idealul kalokagathiei, ne întrebăm ce și cît din cultură intră în educația noastră intelectuală. Fie că facem în școală educație politică ori educație patriotică, educație estetică și etică, ori educație fizică, fie că educăm gustul, ideea de totalitate, de întreg, de multilateralitate călăuzește forme și metode, mijloace și procedee, într-o colaborare interdisciplinară în care achiziția de cunoștințe formează un bloc mai tare decît bronzul și marmora laolaltă. Alianța dintre discipline — condiție fundamentală a școlii de azi — a impus un autocontrol sever al fiecărui educator, devenit mai mult ca ori cînd un om generos și plin de răspundere.

Înaintînd prin timp și spațiu, vibrînd la iureșul vieții cotidiene, la ritmul și pulsația societății noastre socialiste, educatorul comunist devine implicit o ființă duală: educă și se educă pe sine. El înțelege că educația trebuie să depășească barierele aride ale conceptualității și să se instaleze în zonele durabile ale convingerilor. Fiindcă, educația nu mai este un concept care să-și ajungă sieși, ci un ideal flexibil, larg deschis, innoirilor, acumulărilor, amplificărilor.

Prof. VICTOR CORMOȘ
Tg. Neamț, jud. Neamț

ti, ca mijloace de educație realizând astfel interdisciplinaritatea procesului de predare-învătare, integrarea documentelor de partid și de stat în lecții, antrenarea gândirii elevilor în activitatea de învățare.

Astfel, la științele biologice s-au folosit cunoștințe de geografie, în stabilirea formelor de relief, de chimie în analiza solului local, de botanică în stabilirea epocii de maturizare a plantelor, de aritmetică în stabilirea producției la hectar, relevându-se pe baza sarcinilor rezultate din directivele Congresului al XI-lea al P.C.R., a unor materiale apărute în presă, mijloacele prin care se pot realiza sarcinile creșterii producției agricole în acest cîincinal, mijloacele de protecția mediului și de conservare a pământului, stabilite de hotărârile și legile statului.

La fizică și chimie, elevii nu numai că au beneficiat de experiențe la laborator, dar au confecționat ei înșiși, împreună cu profesorul, tabloul periodic al elementelor, sau tabloul structurii atomului, folosind circuite electrice, beculețe și indicind domeniile în care tehnica nucleară și chimică își găsesc utilizarea în țara noastră.

Documentele de partid, publicațiile din presă și din revistele de specialitate au avut menirea să aducă la zi manualele care, obiectiv, sint depășite de eveniment. Așa s-au petrecut lucrurile la geografie, atunci cînd a fost vorba de țări în care s-au schimbat regimurile politice, sau sint recent eliberate de sub jugul colonial; economia, comerțul diferitelor națiuni au fost explicate în contextul necesității instaurării noii ordini politice și economice internaționale, folosindu-se aprecierile tovarășului Nicolae Ceaușescu făcute la Congresul al XI-lea al P.C.R.

În educarea moral-cetățenească a elevilor în spiritul trăsăturilor proprii comunismului, codul etic al comuniștilor și uteciștilor, codul etic al pionierilor constituie pentru noi un ghid deosebit de clar.

O compunere despre chipul comunistului pe baza analogiei dintre bucățile de lectură învățate, a dat posibilitate profesorilor de limbă și literatură română să scoată în evidență curajul, perseverența, spiritul revoluționar, pastunea muncii, clarviziunea, receptivitatea la nou, intransigența față de lipsuri.

Cerindu-le să răspundă la întrebările „De ce-mi iubesc patria”, majoritatea elevilor de la clasele a VII-a au răspuns simplu, firesc: „pentru că țin la locul în care m-am născut și trăiesc cu părinții, pentru că îmi place să cînt tricolorul, să văd cum se înalță blocuri și fabrici, să particip la muncă voluntară, pentru că atunci cînd vin la școală, îmi place să mă amestec printre oamenii care se duc la lucru” ș.a.

În afară de sondarea opiniei elevilor, o serie de activități consacrate ale organizațiilor de copii și tineret ne dau posibilitatea informării acestora cu evenimentele politice interne și internaționale, organizarea unor acțiuni de muncă patriotică, asigurarea disciplinei în școală.

Am arătat în cele relatate mai sus, numai o parte din activitățile desfășurate de colectivul școlii noastre în educarea politico-ideologică și în pregătirea tehnico-științifică a elevilor.

Prof. MARIA NEAGU
Școala generală nr. 5 din Caracal,
județul Olt

s-a impus ca metodă de mare eficiență. Prin aceste sarcini se cultivă și sentimentul datoriei, al responsabilității și trebuie valorificată dorința copiilor — foarte vie la această vîrstă — de a li se încredința sarcini. Tot prin specificul vîrstei însă, există, uneori, tendința de a le abandona. Aici intervine modul în care profesorul știe să întrețină interesul pentru activitatea începută și, în acest sens, mi s-au părut demne de remarcat alte două procedee: unul constă în aprobarea și stimularea elevului cu ocazia controlului sau a analizei muncii, iar celălalt, în alegerea împreună — diriginte și elevi — a temelor pentru orele de dirigenție, cu motivarea opțiunii pentru o anumită temă. De adăugat ar fi aici necesitatea

unei concordanțe între planul de activitate al dirigintelui și cel al organizației de pionieri.

În concluzie, este de la sine înțeles că eforturile depuse pe parcursul unui singur ciclu școlar ar fi insuficiente pentru integrarea tinerilor în atmosfera spirituală a poporului din care fac parte. Dar pregătirea corectă a elevilor la acest nivel, educarea în funcție de stadiul dezvoltării lor morale sint hotărîte pentru munca ulterioară de formare a unor oameni cu un ideal de viață la nivelul idealurilor societății lor, de creare a unor personalități devotate cauzei comunismului.

Prof. PETRE GHEORGHE BĂRLEA
Școala generală Buclani, jud. Dimbovița

Școala — izvor de cultură și factor de civilizație socialistă

(Urmare din pagina 1)

euvintările rostite de tovarășul Nicolae Ceaușescu la cel de al X-lea Congres al Uniunii Tineretului Comunist, a X-a Conferință a U.A.S.C.R. și a III-a Conferință Națională a Organizației pionierilor, la Marea Adunare populară din municipiul Craiova, precum și cu alte prilejuri în care au fost abordate problemele școlii, întregul nostru învățămînt se va desfășura în conformitate cu cerințele Congresului al XI-lea, de a se lega mai strîns școala de știință și producție, de a se asigura viitoarelor cadre o bază cit mai solidă de cunoștințe teoretice și practice care să le permită, din prima zi a intrării în producție, îndeplinirea sarcinilor profesionale.

Acest deziderat major al școlii se poate înlăptui numai prin legarea strînsă a școlii de viață, prin asigurarea posibilității, pentru fiecare absolvent de liceu, de a cunoaște cit mai temeinic o profesiune. În același timp, școala trebuie să facă din fiecare absolvent al său un constructor entuziast al comunismului, un revoluționar, un luptător neobosit pentru dreptate și progres, pentru egalitate între națiuni. Un astfel de absolvent poate fi dat însă numai de un învățămînt bazat pe concepția materialist-dialectică, pe un spirit novator.

Strategia educațională optimă și fundamentală în asigurarea unității funcționale a culturii și civilizației socialiste este integrarea, la toate nivelele, a învățămîntului cu cercetarea și producția, echivalind cu însăși transformarea revoluționară a învățămîntului, cu reșezarea acestuia pe baze noi. Este evident faptul că munca creatoare, valoarea etică și formativă fundamentală a societății noastre socialiste, presupune și implică cultură, contopirea cu valorile spirituale și cu efectele civilizatoare ale pregătirii pentru viață și producție, generînd un larg orizont cultural al muncii socialiste, o atitudine înaintată, revoluționară.

Pentru aceasta școala, colectivul școlar, trebuie însă să ofere și să asigure cadrul de mobilizare și stimulare, de capture și canalizare a energiilor spirituale ale elevilor către muncă, nu numai ca mijloc de îndeplinire a îndatoririlor și exigențelor, ci și ca izvor de bucurie și satisfacție morală, de creație și împliniri. Individul creator se caracterizează nu numai prin strădania de a-și însuși cunoștințe și nici numai prin capacitatea de a rezolva probleme, ci prin aceea că el însuși își pune probleme, caută soluții noi, manifestă inițiativă și originalitate, dovedește perseverență, inventivitate și perspicacitate în căutarea unor drumuri noi, pentru descoperirea cu mijloace proprii a adevărului, fiind înclinat spre abordări problematice, neconformiste, spre gândire divergentă, spirit de observație și confruntare. Într-un cuvînt, elevul pe care trebuie să-l cultive școala de astăzi este cel însuflețit de un spirit eminent activ și novator. Educarea unei astfel de atitudini față de muncă și cunoaștere este cea mai autentică și valoroasă acțiune educativ-culturală și civilizatoare pe care o poate înlăptui școala. Mult mai însemnată decît înzeștrarea numai cu un anumit cuantumul de cunoștințe și date informativ-științifice. Aceasta înseamnă a însufla elevilor elanul și voința efortului asimilării și valorificării culturii, a deprinderii cu munca temeinică, atent, inteligent și eficient organizată, cu capacitatea de a se mobiliza și concentra pentru a-și găsi fiecare calea proprie a realizării sale. Aceasta înseamnă, totodată, deplasarea mai hotărîtă a accentului de pe latura informativă (în con-

„Partidul pornește de la faptul că tineretul reprezentă o puternică forță socială, că tinăra generație este viitorul însuși al națiunii noastre socialiste. De aceea el pune și în viitor în centrul preocupărilor creșterea și educarea tineretului, în spiritul concepțiilor înaintate despre lume și viață, pregătirea maselor de tineri din punct de vedere profesional și politic, participarea activă a acestora la înlăptuirea programului general al partidului”.

dițiile torentului de informații ce se revărsă necontenit printr-o multitudine de canale asupra subiectului educației, el însuși într-o continuă și semnificativă devenire) pe cea formativă a învățămîntului. Educatorii trebuie să deschidă și să întrețină neîntrerupt dialogul cu elevii, să-i sprijine în aspirațiile spre afirmare, confruntare și realizare de sine.

Afirmarea unor astfel de indicatori de calitate este însă, stingherită de practicarea în continuare a unor aprecieri aproape exclusiv cantitative ale muncii elevilor.

Prin însăși natura și vocația sa școala nu poate accepta și nu trebuie să accepte tentația tehnocratizării, ci trebuie să asigure mereu mai profund și mai deplin împlinirea criteriilor raționale cu cele afective, cultivînd atît inteligența și eficiența, cît și sensibilitatea, imaginația și pasiunea, dăruirea de sine. Conținutul și sensul etic constituie un aspect esențial al învățămîntului, de o covârșitoare însemnatate educativă, miezul însuși al formării personalității în spiritul patriotismului înflăcărât, al libertății, demnității, cinstei și responsabilității, al normelor de muncă și de viață comuniste.

Exemplul cadrelor didactice, modelul lor de muncă și de viață exercită o înriuire considerabilă în acest sens, intrucît, după cum afirmă și renumitul fiziolog Ragner A. Granit „...orice ideal este acreditat în mijlocul tinerei generații prin oamenii care-l reprezintă și care-l exprimă”. Aceasta conduce la ideea că școala însăși trebuie să-și ridice calitatea de instituție cultural-formativă, de mediu educațional complex, de autentic focar de cultură și civilizație socialistă în mijlocul poporului, integrat în acțiunea amplă și complexă de educație permanentă.

Pentru elevii școala să nu fie numai locul de muncă, să nu constituie doar o unitate administrativ-instructivă, ci însuși mediul de viață al acestora, cadrul de referință al existenței și împlinirilor lor spirituale și morale, de satisfacere a aspirațiilor, exercitînd astfel o puternică atracție și înriuire formativă. În viața fiecărui colectiv școlar trebuie să existe mereu noi și noi culmi de cucerit. În aceasta se exprimă, de altfel, însăși autenticitatea spiritului revoluționar, expresie a culturii și civilizației socialiste înaintate, în viața școlii.

Să explicăm elevilor corect, accesibil, convingător

„Partidul nostru, comuniștii nu au alt țel mai înalt decît servirea devotată a intereselor poporului, ale patriei, construcția socialismului și comunismului”.

tate, patriotism, respect etc.), a constituit o primă fază în munca educativă cu elevii.

Posedînd un anumit bagaj de cunoștințe, însușindu-și diferite norme și intrînd în contact cu realitatea în situații tot mai diverse, elevul este, de acum, pregătît pentru convertirea noțiunilor și regulilor de conduită în convingeri morale. Eforturile pedagogului de a forma la elev idei și sentimente specifice moralei socialiste pot lua cele mai diverse forme, accentul căzînd pe metodele active.

Astfel, am putut să mă conving că folosirea din plin, cu multă atenție și tact, a dorinței copiilor de a participa la discuții, de a lua parte la dezbateri, criticînd și analizînd, exprimîndu-și păreri și formulînd concluzii, este de mare efect.

Comentarea unor opere de artă sau a unor spectacole, ca și discuțiile pe marginea unor lecturi cu subiect etic au antrenat chiar și elevii care în mod obișnuit nu sint prea comunicativi. Mi s-a părut important să insist asupra motivării unor aprecieri („mie mi-a plăcut acest personaj, această întîmplare pentru că...”).

Activitățile în cadrul organizației de pionieri s-au dovedit deosebit de utile în formarea treptată a unor sentimente. Acțiunea, faptele care să-i atragă și să-i angajeze pot să le întărească unele convingeri mai bine decît au reușit dezbaterile, lecțiile teoretice. Întrecerile sportive, de exemplu, mi-au ajutat mult în formarea sentimentului solidarității, organizarea unor activități culturale (piese de teatru, concursuri literare etc.) și-au dovedit utilitatea în sădirea sentimentelor patriotice, în crearea sensibilității pentru frumos etc.

Acțiunea, activitatea practică mai are însă și un alt avantaj: ajută pe dascăl în tratarea individuală a elevilor. Astfel, elevii care și-au însușit unele noțiuni, erau conștienți de anumite cerințe morale, dar care s-au dovedit deficiente în privința deprinderilor morale respective, încredințarea unor sarcini specifice în structura organizatorică a clasei, sau a răspunderii pentru buna organizare a unor activități pionierești

Pentru că nu dispun de o experiență prea îndelungată la catedră, mă voi referi numai la problemele specifice ciclului gimnazial cu care am fost permanent în contact de la repartizarea mea în învățămînt și pe care le cunosc mai bine.

Mai întîi am remarcat că, la acest nivel, orice tentativă de a realiza o lecție pe teme politico-ideologice în termeni abstracti uzînd de noțiuni și concepte greu accesibile este sortită eșecului, receptivitatea elevilor fiind minimă.

Cunoscutul procedeu de trecere de la simplu la complex, de la noțiuni la concept, s-a dovedit cel mai eficient. Din ciclul anterior (ciclul primar și chiar din învățămîntul preșcolar) elevii posedau deja anumite reprezentări și noțiuni, dar complexitatea unora dintre ele necesită o revenire și aprofundare a acestora, la care am adăugat cunoașterea (și nuanțarea) altora, noi.

Din discuțiile curente și observarea activității elevilor clasei a V-a, am remarcat greșita însușire a noțiunii de „întrajutorare”. Aceasta se manifesta, practic, prin binecunoscutul procedeu al împrumutării caietului de teme, de exemplu, iar explicațiile copiilor dovedeau ignorarea unor nuanțe a noțiunii. Altă dată, cu ocazia unui test pe tema impului liber, majoritatea răspunșurilor au fost de tipul „în timpul liber mă joc, ajut în gospodărie”; deci „timp liber” însemna pentru ei perioada dintre terminarea cursurilor și ora de culcare. Analizarea și clarificarea conținutului complex al acestor noțiuni, ca și al altora (cinste, demni-

Vacanța de vară — etapă importantă în formarea și educarea comunistă a pionierilor și școlărilor

Pornind de la rezultatele educative obținute de către consiliile și comandamentele pionierești, de la necesitatea întregirii procesului de educație comunistă, multilaterală a pionierilor și școlărilor, organizațiile de tineret, împreună cu Ministerul Educației și Învățămîntului au stabilit pentru această vacanță de vară o gamă largă de măsuri politico-organizatorice, printre care aminti: difuzarea în județe, încă din luna aprilie, a cifrelor de cuprindere în tabere și excursii a pionierilor și școlărilor, instruirea metodic-organizatorică a comandamentului central de vacanță și a numeroși directori de tabără și comandanți-instrucțori de unități, organizarea unor colective de îndrumare și control în unele județe (Constanța, Harghita, Prahova, Brașov), pe problemele îmbunătățirii condițiilor tehnico-materiale necesare bunei desfășurări a activităților de vacanță.

Ca urmare a măsurilor stabilite pe plan central, în vacanța de vară vor fi cuprinși în tabere și excursii sute de mii de pionieri. În vacanța de vară a acestui an, pionierii vor fi antrenați și în cadrul expedițiilor „Cutezători”. Conținutul activităților organizate în tabere, excursii județene și interjudețene, în cadrul vizitelor și drumețiilor va contribui la dezvoltarea dragostei pionierilor și școlărilor față de patrie, partid și popor la cunoașterea și prețuirea trecutului de luptă al Partidului Comunist Român în cei 55 de ani de existență, a realizărilor obținute de poporul nostru și clasa muncitoare în procesul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate. Un loc important în programul de vacanță îl vor ocupa activitățile patriotice, de formare și educare prin muncă și pentru muncă.

Totodată, ca urmare a măsurilor stabilite de Consiliul Național al Organizației Pionierilor, pionierii vor participa în taberele centrale de instruire și odihnă. Astfel, la Liceul metalurgic din Galați se va desfășura Forumul Național al Pionierilor, la care participă pionieri-loctiitori și președinții consiliilor organizației, comandanți de unități și detașamente. Sub genericul „Creștem odată cu țara”, forumul va face bilanțul realizărilor obținute de Organizația Pionierilor, în spiritul Cuvîntării tovarășului Nicolae Ceaușescu la marele Forum al tineretului, și al Rezoluției Conferinței Naționale a Organizației Pionierilor și va stabili măsurile corespunzătoare pentru intensificarea activității de educație revoluționară, comunistă a celei mai tinere generații. Tot cu acest prilej, se vor alege loctiitorii președintelui CNOP și membrii Consiliului Național.

În tabere de 7 zile, pionierii vor participa la activitatea forumurilor județene.

La Arad, la Tg. Mureș și Poneasca—Caraș-Severin, se vor desfășura taberele centrale de aeromodellism, navomodellism și radio, în cadrul cărora se vor desfășura și finalele concursurilor republicane. La Victoria-Brașov, se vor întîlni, într-o tabără de 14 zile, „Micii biologi”. Tabăra de la Leghia-Cluj va găzdui pionierii-corespondenți de presă, care vor discuta și analiza sarcinile ce le revin în activitatea publicistică și în redactarea a gazetelor „Semafor”. Pionierii, cîștigători ai concursului de creație literară „Tinere condeie”, precum și cei cu preocupări în domeniul creației plastice se vor întîlni, la Brașov-Timișul de Sus și, respectiv, la Tg. Jiu. La Bogda-Timiș, se va desfășura Festivalul cînecluburilor școlare și instruirea responsabililor de cînecluburi.

În cadrul acțiunii „Litoral '76”, pionierii evidențiați în activitatea cul-

tural-artistică vor participa la Constanța și în stațiunile de pe litoral la manifestarea tradițională „Serbările mării”. La Suceava, se va organiza Festivalul de muzică instrumentală „Ciprian Porumbescu”.

La aceasta, aș adăuga și faptul că la Alba Iulia, se va desfășura faza republicană a concursului „Patrurile școlare de circulație” și „Prietenii pompierilor”, iar la tabăra 2 Mai — Mangalia, se va organiza o tabără cu „Prietenii grănicerilor”.

În aceste tipuri de tabere, ca și în cele de odihnă, activelor pionierești și comandanții-instrucțori vor trebui să asigure un bogat program educativ îndreptat spre educarea cetățenească a pionierilor și școlărilor. Directorii de tabere și comandanții-instrucțori de unități vor trebui să acționeze pentru ca taberele să devină locuri de popularizare a unor cîntece, dansuri, obiceiuri și tradiții din diferite zone ale țării, contribuind la cunoașterea tezaurului culturii noastre populare.

Avînd clar jalonată vacanța pe plan central, se impune din partea CJOP și comandamentelor județene de organizare a vacanței, să valorifice cît mai bine resursele locale pentru cuprinderea unui număr cît mai mare de pionieri în activitatea de vacanță și să găsească cele mai potrivite forme de petrecere a timpului liber de către copii. De aceea, de mare importanță este organizarea activității pe plan local, îndeosebi la sate, pentru pionieri și școlari.

Din perspectiva activității de educare prin muncă și pentru muncă în tabere și pe plan local, consiliile și comandamentele pionierești trebuie să acționeze pentru mai buna organizare a acțiunilor de muncă patriotică, pentru participarea nemijlocită a pionierilor și școlărilor în campania agricolă de vară.

Totodată, apare necesar ca pionierii și școlarii să fie antrenați direct în conceperea și realizarea programului de vacanță. Pentru aceasta, programele de activități ale vacanței de vară trebuie să fie elaborate și aprobate de către detașamente și comandamentul unității, să constituie o sinteză a propunerilor, sugestiilor și inițiativelor propuse de către copii. Comandamentele unităților de pionieri din școli trebuie să constituie nucleul de bază și motorul acțiunilor pe care le inițiază și organizează. În această direcție, consiliile pionierești și conducerile de școli să pună la dispoziția pionierilor, pentru toată perioada vacanței, întreaga bază materială, cultural-sportivă a școlii, în așa fel încît activitatea să se desfășoare în cele mai bune condiții. În același scop, este necesară o eșalonare judicioasă a concediilor cadrelor didactice, care să asigure continuitatea procesului educativ în perioada de vară.

CJOP și comandamentele de organizare a vacanțelor le revine sarcina de a urmări și analiza modul în care se îndeplinesc prevederile programului de vacanță, de a găsi căile și mijloacele cele mai potrivite pentru a sprijini comandanții de pionieri în continuarea vieții de organizație și în perioada de vară, pentru declanșarea și transpunerea în fapt a inițiativelor pionierești, a fanteziei creatoare a copiilor, pentru selecționarea, sintetizarea și generalizarea a tot ceea ce prezintă un interes mai mare pentru ei și răspunde unor cerințe educative majore.

VASILE VĂCARU
vicepreședinte al Consiliului Național al Organizației Pionierilor

Aspecte actuale ale perfecționării

— convorbire cu prof. univ. dr. VASILE BUNESCU, prorector al Institutului central de perfecționare a personalului didactic —

Red.: Cadrele didactice, învățătorii, educatoarele, profesorii de gimnaziu și liceu sînt interesați să cunoască acțiunile organizate de I.C.P.P.D. în trimestrul al III-lea al anului școlar 1975—1976. Ce le puteți spune în acest sens?

V. Bunescu: În perioada de la 3 mai 1976 la 15 iunie 1976, ca de altfel în tot timpul anului școlar, sînt organizate și se desfășoară multe activități de perfecționare sau legate de acordarea gradului didactic I.

Astfel, de la 4 mai la 28 mai se desfășoară pe platforma de la Măgurele, cursurile de perfecționare a inspectorilor de fizică din județe și municipiul București, se continuă cursurile de perfecționare cu frecvență săptămînală, a profesorilor de limba română și de matematică, din București.

Se continuă inspecțiile speciale de gradul I, efectuate de comisiile organizate de I.C.P.P.D. București și filialele sale din Iași, Cluj, Brașov, Timișoara și Craiova pentru învățătorii, educatoarele și profesorii de gimnaziu și liceu, înscriși la probele de gradul I pentru perioada 1975—1977. Inspecțiile speciale de gradul I pentru această serie vor continua și în anul școlar 1976—1977.

De asemenea, începînd cu data de 3 mai 1976, ultima zi cînd s-au mai putut depune lucrările metodic-științifice ale personalului didactic înscriși să obțină gradul I în perioada 1974—1976, s-a trecut la recenzarea acestora de că-

tre personalul didactic al catedrelor de la I.C.P.P.D. și de la filialele acestuia. Rezultatele recenzării se vor comunica candidaților prin inspectoratele școlare, pînă la 15 iunie 1976.

Red.: Care sînt activitățile de perfecționare și cele legate de acordarea gradelor didactice și obținerea definitivării în învățămînt, organizate în perioada de la 15 iunie 1976, pînă la 1 septembrie 1976?

V. Bunescu: Am să enumăr, în primul rînd, cursurile de perfecționare: în perioada 16—28 iunie a.c., se vor desfășura cursurile de perfecționare, etapa a II-a (prima etapă s-a desfășurat în vacanțele de iarnă sau de primăvară), în orașul București la: limba franceză, limba engleză, limba germană, limba rusă, defectologie și fizică; în perioada 8—21 iunie a.c., pentru profesorii de limba latină, la Brașov; în perioada 16 iunie 1976 — 5 iulie 1976, pentru profesorii de biologie din județele ce țin de I.C.P.P.D. București, la Cîmpulung Muscel; în perioada 12—31 iulie a.c., cursuri de perfecționare pentru profesorii de matematică din unele județe (anunțate), la Brăila; în perioada 10—31 iulie a.c., cursuri de perfecționare pentru profesorii de istorie, din unele județe (anunțate) la Buzău. În perioada 8—31 iulie a.c., se vor ține tradiționalele cursuri centrale —

(Continuare în pagina a 8-a)

Televiziunea școlară integrată a intrat în al V-lea an de activitate

(Urmare din pagina a 3-a)

siunilor de T.V. pentru informarea pedagogică a cadrelor didactice, ca și difuzării prin radio a unui program amplu de materiale sonore pentru obiecte ca: limba română, muzică, limbi străine etc cuprinse în ciclul Radiofonotecă școlară (126 emisiuni în anul școlar 1974/75 și 162 emisiuni în anul școlar 1975/76) ce îmbogățesc paleta mijloacelor de învățămînt prezente în practica elevilor și cadrelor didactice.

Programele de cercetări pedagogice care s-au desfășurat pînă în prezent în domeniul eficienței lecțiilor în care

se integrează emisiunile de televiziune școlară au demonstrat că ele contribuie într-o măsură semnificativă la formarea capacităților intelectuale de înțelegere, analiză, sinteză, aplicare sau evaluare, a nivelului estetic al elevilor, mobilizează resurse motivaționale, conduc spre convingeri și angajări voluntare.

Deși organizarea programelor școlare și chiar a orarelor mai întîmpină dificultăți, folosirea T.V.S. în lecții este primită cu satisfacție și dovedește o certă utilitate, chiar dacă necesită o muncă mai intensă de pregătire a lecțiilor.

Dinamica beneficiarilor TVS integrate și a bazei materiale de recepție¹⁾

Anii școlari	Nr. elevi	Nr. cadre	Nr. instituții școlare	Nr. telereceptoare în funcțiune
1971/72	26.830	516	344	450
1972/73	127.410	2.260	403	1.150
1973/74	370.000	6.300	2.550	4.700
1974/75	630.000	11.500	3.850	6.800
1975/76	1.440.720	22.400	5.680	9.080

¹⁾ Detalele au fost centralizate după informările primite periodic din partea Inspectoratelor școlare județene.

Figura 1

Dinamica emisiunilor de TVS integrate în procesul de învățămînt

Anii școlari	LICEU		GIMNAZIU		CICL. PRIMAR		CICL. PREȘCOLAR	
	Nr. disc.	Nr. emis.	Nr. disc.	Nr. emis.	Nr. disc.	Nr. emis.	Nr. disc.	Nr. emis.
1971/72	1	6	-	-	-	-	-	-
1972/73	4	24	-	-	-	-	-	-
1973/74	4	26	3	28	-	-	-	-
1974/75	5	36	8	70	2	14	-	-
1975/76	7	75	8	81	2	29	-	70

¹⁾ Nr. de emisiuni se referă numai la prima transmisie și nu cuprînde repetările săptămînale.

Figura 2

Idei, experimente

EDUCATORUL DE GRĂDINIȚĂ

Aspecte actuale
ale perfecționării

(Urmare din pagina a 7-a)

Cunoaștem cu toții motivele de ordin „științific” care au „îndreptățit”, de ce în șir, folosirea numai a femeii pentru învățământul preșcolar. Dar aceasta s-a făcut cu prețul lipsirii operei educative de aportul complementar al unui nu mai puțin important factor de influențare și de formare a copilului: bărbatul. Cu prețul privării virstelor mici de o experiență de viață semnificativă pentru complexul relațiilor sociale în care se află inserat individul, din prima până în ultima clipă a existenței sale. Și s-a făcut frustrind pe cei ce simțeau cu adevărat chemarea spre această nobilă îndeletnicire, dorința de a se realiza prin ea. Activitatea preșcolară a devenit în zilele noastre mult prea însemnată, reclamând un veritabil rafinament pedagogic și o largă cultură psihologică.

Astăzi, foruri de specialitate, cum ar fi cele ale Organizației Mondiale a Educației Preșcolare, înclină spre adoptarea formulilor de învățământ preșcolar cu personal mixt. „În educația preșcolară — se spune, de exemplu, în documentul final al sesiunii O.M.E.P. de la Roma — să lucreze nu numai elemente de sex feminin”. Aceasta dă o certitudine în plus celor ce au început să aplice sau să experimenteze grădinițele cu personal de predare și auxiliar format atât din femei cit și din bărbați.

O revistă italiană de pedagogie publică unele dintre concluziile desprinse dintr-o astfel de încercare făcută în grădinițele din Reggio Emilia. Experimentul constă în distribuirea unei perechi mixte de pedagogi să lucreze simultan cu aceeași grupă de treizeci de copii. Se semnalează o îmbogățire a experienței și a orizontului pedagogic al educatoarelor care lucraseră până atunci numai în colective didactice feminine și, mai ales, apariția în activitatea grădiniței a unor elemente noi, din cimpul de preocupări ale bărbaților, de regulă mai aplecați spre tehnică, spre latura practică a lucrărilor, capabili să se abandoneze fără rezerve în jocurile copiilor și, prin aceasta, să-i câștige total. „Lucrul care m-a izbit cel mai mult când am început să lucrez cu Cezar la aceeași grupă — spune educatoarea Magda Bondavalli — a fost comportamentul și modul de a vorbi cu copiii. Cezar se purta cu ei și li se adresa ca și când ar fi fost mari decât îi consideram eu, iar copiii acceptau aceasta cu dezinvoltură”. Dar „nota cea mai originală pe care a adus-o Cezar în grădiniță a fost, cred, noua dimensiune și valoare pe care a dat-o jocului. Aproape printr-o tradiție seculară, copiii simțeau necesitatea de a-l avea pe adult ca tovarăș de joacă. Iar bărbații sînt — dacă vreți — niște prieteni extraordinari ai copiilor. Sînt mai puțin inhibați decât noi, femeile. Se joacă cu copiii într-un alt fel”. Foarte important: „O dată cu Cezar au intrat în grădiniță multe ustensile, multe materiale specifice pentru jocurile și activitățile motorii”. În prezența educatorului, copiii fac un nou exercițiu de comportament: „Lui nu-i cere niciodată, ca mie — spune Magda Bondavalli — „dă-mi păpușă”, „stai cu mine”, „dă-mi mina”. Dar mai ales, copiii încearcă noi asociații, noi determinări, chiar noi sentimente. Iată: **Wilma** — „Îmi place Cezar pentru că e bun și ne mîngîie. Tata îmi dă ciocolată, dar Cezar îmi place mai mult”. **Andrea** — „Cezar este altfel decât tata, pentru că vorbește mai mult cu copiii. Tata are gura altfel, mai mare...”. **Daniel** — „Cezar e frumos și-mi place cum vorbește, așa, clar”. **Eliana** — „Are barba pieptănată; e bun pentru că atunci când ne adoarme ne cîntă”. **Paul** — „Cezar seamănă cu tata pentru că are și el mustață. Îmi plac amîndoi... Cezar este mai tare decât Magda și fugă mai repede decât ea... Cezar este numai al meu și Magda este numai a mea. Amîndoi ne spun povești frumoase”. **Iuliana** — „Cezar și Magda se înțeleg și se iubesc... Sînt prieteni cu toții copiii”. Făreri pe cit de favorabile, pe atât de

categoria... Și chiar dacă vin din partea unor copii de numai trei ani, este de crezut că ele au avut o mare putere de convingere asupra părinților, în schimbarea opticii familiei despre prezența bărbaților în grădiniță. („Părinții — declară educatoarea Maria R. de Nardis — l-au primit pe colegul meu cu mirare, așa zice, cu completă nederriere. Poate, în adevăr, un bărbat să îngrijească niște copii atît de mici? — păreau că se întreabă unii. Mai ales mamele aveau îndoieli și se sfiau să discute cu colegul meu unele lucruri. Veneau numai la mine. Am avut impresia că multe mame făceau comparație între Carmine (educatorul, n.n.) și soții lor care, în genere — spun ele — nu au timp și răbdare cu copiii, nu știu să se joace cu ei, fiind convingși că asta este o treabă de femeie”).

Mai greu ar părea de învins însă — constată cu amărăciune un alt educator, Ugo Gaiba — totala neîncredere cu care „o societate greșită și nedreaptă”, „o lume plină de tare” îl privește pe bărbatul hotărît, în numele unui ideal în care crede cu ardoare, „să coboare atît de multe trepte pe scara prestigiuului burghez” și să meargă să lucreze într-o grădiniță.

Și totuși... „Dacă doresc să trec la școala elementară? Nu, desigur, nu!” — spune același Cezar, educator într-o grădiniță din Reggio Emilia, pe care copiii nu întimplător l-au luat drept etalon pentru comparațiile cu tatăl lor și de care s-a apropiat într-o zi o fetiță, l-a prins de mînă și i-a spus: „Tu ești tatăl meu. Te iubesc!”...

STELA PREDESCU

În locul unei vechi formule...

Examinarea individuală la oră — diferentă de ceea ce este vorba de verificarea pregătirii făcute acasă, de întrebări puse în timpul predării ori la „fixarea cunoștințelor” — prezintă neajunsul că, în timp ce unii elevi răspund, ceilalți stau, în general, pasivi. Dr. Ivan Furlan, consilier al Institutului pentru dezvoltarea învățămîntului elementar din R.S. Croată, recomandă*) o modalitate, după părerea sa, mai eficientă de cunoaștere a progresului la carte făcut de toți elevii, paralel cu sporirea interesului lor față de problematica orei. De exemplu, la predarea lecției noi, este bine să procedăm prin schimbarea modului însuși de a o enunța. De obicei, profesorii se mulțumesc doar cu formula „Astăzi vom învăța despre...” sau, în cel mai bun caz, cu cîteva întrebări adresate clasei în legătură cu tema pe care o vor dezvolta. Răspund, firește, 2—3 elevi, în timp ce ceilalți urmăresc sau nu. Cu totul altul va fi efectul — subliniază dr. I. Furlan — dacă trecerea la lecția nouă se va face cerindu-se școlarilor să răspundă, în scris, pe scurt, la cîteva întrebări, gîndite anume, de către profesor.

Să presupunem — spune dr. Furlan — că urmează să tratăm, la clasa a VI-a a școlii elementare, despre unele fenomene din atmosferă. În acest caz, putem începe cerind clasei să răspundă în scris la următoarele:

1. Menționați trei feluri de fenomene din atmosferă.
2. În ce zonă a troposferei pot zbura

avioanele obișnuite, cu motoare cu elice?

3. Ce i se poate întimpla unui cosmonaut dacă se distruge ermetizarea navei și a îmbrăcămînții lui?

Este bine ca aceste probleme să fie citite de către profesor, lăsîndu-se o pauză între ele pentru ca elevii să poată scrie răspunsul, dacă îl știu. Abia după aceea se anunță scopul lecției, care ar putea suna cam așa: „Astăzi, vom învăța despre unele fenomene importante și interesante ce se petrec în atmosferă. În cursul lecției, veți afla și modul în care trebuia să răspundeți la întrebările pe care vi le-am pus”. După care lecția își ia firul obișnuit. Atitudinea elevilor față de materialul și problematica lecției devine însă alta. Ei sînt acum curioși și doresc să verifice dacă răspunsurile pe care le-au dat au fost exacte. Dacă nu au putut să răspundă deloc la întrebări, atunci vor să afle care erau soluțiile, mai ales că unii colegi au reușit să le indice. S-a declanșat în felul acesta participarea activă la lecție, cu consecințe pedagogice mărite: concentrarea atenției, interesul sporit pentru problemele predate, mai multă disciplină, o memorare mai ușoară, bazată pe o mai adîncă înțelegere a cunoștințelor.

A. C.

*) Furlan, Ivan: Învățămîntul modern și instruirea intensivă, trad. A. Tamcencu, E.D.P., București, 1975.

Republica Populară Angola: Poporul, care își construiește o viață liberă după ce aproape 500 de ani a suferit jugul dominației coloniale — a trecut la organizarea marilor campanii destinate lichidării stării de înapoiere. Lupta împotriva obscurantismului, pentru alfabetizare și dezvoltarea școlii face parte din acest vast program de aprofundare a revoluției. În fotografie: recreație într-o școală de stat din Cabinda, important centru urban.

Volumele cuprinzînd
programele de perfecționare,
definitivare
și grade didactice

În sprijinul perfecționării educatoarelor, învățătorilor și profesorilor, în vederea susținerii examenelor pentru perfecționare, obținerea definitivării în învățămînt și acordarea gradelor didactice II și I, vor apărea, grupate în volume, următoarele programe:

Volumul „Pedagogie, psihologie”.

Volumul cuprinzînd programele de perfecționare, definitivare și grade didactice pentru educatoare și învățători și „Studiul privind creșterea nivelului de pregătire a elevilor și lichidarea repetenței în ciclul primar”.

Volumul „Limba română și limbi străine”.

Volumul „Științe sociale” (atît pentru profesorii de filozofie, economie politică și istorie, cît și pentru cadrele didactice de toate specialitățile).

Volumul „Biologie, chimie, geografie, matematică, fizică”.